

ВІДДІЛ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ РІВНЕНСЬКОЇ
РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

РІВНЕНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА

серія: Обереги земляків

*«За віру, вірність,
чисту совість й руки – епіграф до усіх моїх віршів»*

до 60-річчя від дня народження
Володимира Марценковського

Бібліографічний нарис

Клевань – 2013

Матеріал підготувала:

Чудовець Г. О.

Комп'ютерний набір і верстка:

Зяць С. В.

Відповідальна за випуск:

Левчук Г. М.

ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ МАРЦЕНКОВСЬКИЙ

Народився 3 липня 1953 року у місті Володимир-Волинський Волинської області у сім'ї військовослужбовця. У 1956 році сім'я переїхала у селище Клевань. У 1970 році закінчив Клеванську середню школу №1. Після школи працював слюсарем-ремонтником на Рівненському заводі азотних добрив. У 1972 році був призваний на дійсну військову службу, служив у прикордонних військах. Після служби закінчив філологічний факультет Київського педагогічного інституту. Працював вчителем у Кам'янській середній школі Рокитнівського району Рівненської області, вчителем у Клеванській середній школі №1. У 1990 році його призначають директором Клеванської допоміжної школи-інтернату.

Свої вірші неодноразово друкував у періодичній пресі. У газеті «Клеванський тракт» була надрукована у повному обсязі трилогія «Коливань – Коливо пам'яті», у яку увійшли поеми : «Клеванський замок», «Пальці на камені», «Сказання про безодню».

У 2003 році видавництвом «Азалія» Рівненської організації Національної спілки письменників України при сприянні Рівненського обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Григоровича Шевченка була видана книжка «Замурована пам'ять».

У збірку «Земний театр» увійшли вибрані поетичні твори різної тематики автора, яка вийшла в 2004 році.

Володимир Марценковський був не просто хорошим вчителем, відповідальним керівником навчального закладу, а й своєрідним талановитим поетом. Для такого містечка як Клевань він став явищем. Як він пишався історією свого селища! Він щиро хотів донести її славні сторінки до тисяч людей. І це в певній мірі йому вдалося, він міг би написати ще дуже багато. Мав чимало творчих задумів. Дякувати Богу, в останні роки життя Володі вийшли з друку його дві поетичні збірки . Він їх побачив ще живим...

В грудні 2003 року, коли Володя, вже відчувалося, був важко хворий, педколектив його школи-інтернату влаштували поетичний вечір за творами свого директора. На словах теплоту того дійства передати важко. Тоді Володимир Марценковський став «гостем» першого свого власного і єдиного поетичного вечора. Володя, як людина все розуміюча, великої мужності людина, сказав : «Цей вечір – поминальний. При житті».

27 жовтня 2004 року Володимир Марценковський залишив цей світ. На його надгробку зображена палаюча свіча і розкритий зошит з недописаними віршами.

Про твори Володимира Марценковського

Поема-легенда «Замурована пам'ять» побачила світ у 2003 році в місцевому видавництві «Азалія» завдяки письменнику Євгену Шморгуну, який був редактором «першої ластівки» В. Марценковського. У книзі відтворено події початку ХУІ століття, коли князь Чарторійський, зрікшись віри батьків, прийняв католицизм і будував у Клевані на Волині цегляний костел, водночас зруйнувавши знаменитий православний монастир Різдва Пресвятої Богородиці в Пересопниці. Сюжет до цього твору підказав автору Євген Шморгун, розповісти про те, що на розвалинах замку знайдено цеглини з відображенням дубового

листка. Саме з такої цегли, за свідченням істориків, побудовано Пересопницький монастир.

- Та й гріх було б мені не написати про це, - говорив Володимир Марценковський, - адже батьківська хата, в якій я виріс, знаходилась на тому місці, де в давнину була цегельня, дитинство і юність його минули біля руїн Клеванського замку. Це єдиний з місцевих авторів, який звернувся у своїх творах до історії Клеваня.

- «Історія – це глина, з якої я ліплю сюжет» - цитує Володимир Володимирович Олександра Дюма. І хочеться порівняти його із скульптором, що намагається відтворити події, людей з допомогою слова, яке з під пера талановитого майстра набуває надзвичайної форми, і незвичайність його наповненні творчим духом, оригінальністю світобачення, фантазією.

У збірку поезій «Земний театр», яка вийшла в 2004 році, увійшли вірші військово-патріотичної, морально-етичної, історичної, пейзажної та інтимної лірики. У своїх творах автор висвітлює одвічні проблеми добра і зла, болючі проблеми сьогодення та історичного минулого рідного краю. Гострота сюжету, любов до людства, захоплення й осуд - притаманні творчості автора. Збірка – про театр земний! І автор прискіпливо придивляється, вивчає і змальовує своїх героїв такими, якими вони є: щасливими і замученими, мрійливими і прагматиками, доброзичливими і не завжди...

Поет через художні образи, художнє осмислення прагне відтворити реальне життя.

Інтимної лірики в цій збірці небагато, як, власне, небагато ліричного в житті, якому автор дає ім'я – земний театр. Герої цього театру – герої творів Володимира Марценковського. Це рідні, які загинули в роки війни, це ті, хто були поруч з поетом. Кохана, від усмішки якої розцвітає усе на землі, благодійники, сенс життя яких – творити добро, і ті, кому варто було б прислухатися до зауважень автора.

Ця поезія, ця збірка – народжена і думкою, і серцем! Вона хвилює, вона не може не хвилювати! Вона пробуджує мислити і замислюватися.

Слово вчителів, колег, друзів про Володимира Марценковського

Ганна Шаблівська, учитель англійської мови, завуч Клеванської середньої школи №1:

- З п'ятого класу навчала В. Марценковського англійської мови. Його найбільший інтерес – книга, читання... Читав дуже багато, розумів і аналізував прочитане, легко римував, рифмував (бачився в майбутньому поетом). Такого учня не було: настільки розумний, все встигав. Дуже був залюблений у книгу (навіть на уроках зумів читати книжки).

А коли вже став учителем, прийшов у рідну школу працювати. Я тоді була завучем. Відвідувала його уроки. Завжди був у творчому пошуку, належно готувався до зустрічі з учнями. Уроки були цікаві, навчаючі, виховуючі.

Марія Мелянчук, колега, учитель зарубіжної літератури Клеванської ЗОШ №1:

- Я хочу сказати про Володимира Марценковського, як про людину, вчителя, особистість. Він намагався проявити себе у різних видах діяльності. Певно, про нього вислів Жан-Жака Руссо: «Життя не в тому, щоб дихати, а в тому, щоб діяти». Вмів малювати, креслити, декламувати, напам'ять знав усього С.Єсеніна. Водив машину. Розбирався в техніці. Організовував міні-турніри з шахів, залучав до цього і учнів. Володимир Марценковський був яскравий як класний керівник. Пам'ятаю, як до свята Нового року він із своїм класом написав Гоголівського «Ревізора», осучаснив... Сам грав роль Городничого. Тоді були модні «капустники». У новому переробленому сюжеті розповідалося, що ревізор приїхав у школу перевіряти вчителів та учнів. Для глядачів це було вперше, несподівано.

Ніна Алексєєнко, колега, учитель зарубіжної літератури Клеванської ЗОШ №1:

- Працювала з Володею разом на одній кафедрі, в парі: клас ділився на підгрупи. Що не знав, запитував, із задоволенням поділяв свої думки, досвід. Мав талант - не тільки писати вірші, а й малювати... Завжди оформляв стенди своїм гарним шрифтом. Володів гумором. Кожне його слово - цікавий дотеп. З ним завжди було весело.

Ольга Кава, колега, завуч допоміжної школи №1:

- Я його просто любила. Поважала і цінувала кожне сказане ним слово, кожен його вчинок, порух. Важко тепер знайти таку людину. Розумний, начитаний, добрий. Ми колеги. Він - директор, я - завуч. Ми розуміли один одного з півслова. Працювалося з ним легко, злагоджено.

Лариса Кривоносова, колега, учитель допоміжної школи-інтернат №1:

- Толерантний. Ніколи не залишав людину в біді. Як директор вболівав за кожного вчителя, вихователя. Особливо під час перевірки морально підтримував кожного із колективу. А після відвіданого перевіряючим уроку турботливо запитував: як справи, самопочуття, чи все нормально... Учні дуже любили свого директора, і захоплювалися його поезією. Під час авторських творчих вечорів Володя був завжди чомусь схвильований.

Вікторія Вєвега, однокласниця:

- Ми були сусідами по партах. Володя сидів за мною. На уроках крадькома читав художні книжки і я була для нього прикриттям. Дружили, були артистами шкільного драматичного театру. Ставили п'єсу І. Котляревського «Наталка Полтавка». Я - Наталка, Володя - Возний. На сцені він був чудовим артистом. Ми уявно будували свій корабель: я була боцманом, Володя - штурманом. І у мріях своїх пливли по життю нашим кораблем. Але доля розпорядилась по-своєму: кожному дала призначення на свій корабель.

Юрій Приварський, однокласник:

- Літературу люблять часто завдяки вчителю. І ми любили, бо то були не просто уроки Неоніли Олександрівни, вчителя російської літератури, класного керівника, а ще мами нашого однокласника - Шурки Свирида. Уроки ці - то справжні майстер - класи поезії, і найкращим виконавцем був Вовка Марценковський. Як він читав! Як він любив Єсеніна! Я й досі пам'ятаю рядки, озвучені ним, дещо сором'язливо, притишено інтимно, але так правдиво і переконливо. І не було у нас сумніву, що він теж шліфує перо поета... З-поміж безлічі зірок на небі є

три особливо яскраві: моєї вчительки і найближчих однокласників - Сашка та Володі.

Галина Рogaшко, шанувальниця поезії В. Марценковського:

- ...Я ганив зло, тому й будив у віршах лихо. Простіть, що душу Вашу смутком огорнув... - написав Володимир Марценковський у присвяті, подарованої мені своєї книги. А за цими рядками - його життєве і поетичне кредо: людинолюб. Очевидним є те, що від творчості цієї світлої людини світ стає добрішим, людянішим.

З творчої роботи учениці 8 класу Клеванської ЗОШ № 1 І-ІІІ ступеня Ольги Фінкевич:

«Я тримаю в руках збірку поезій Володимира Володимировича Марценковського «Про добрі справи пишуть на піску... Зло карбується різцем на монолітті...». Я читаю ще раз, і ще раз його прекрасні легенди «Сказання про Безодню», «Клеванський замок», «Легенда про Богданів заповіт». І знов опиняюсь в далекому минулому. Я схиляю низько голову у світлій пам'яті перед моїм навчителем, перед моїм країнином-поетом, і вдячна йому за такі цікаві уроки історії. Нехай і в райському саду Бог вселить його душу і пошле йому милість. А поезії його нехай стануть піснями-псалмами і возносять славу про далеких героїв-краян».

ІЗ ПОЕЗІЙ ВОЛОДИМИРА МАРЦЕНКОВСЬКОГО «ЗЕМНИЙ ТЕАТР»

*Дитячі і дорослі ігри на гігантській сцені,
Щоденне море драм азартних круговерть,
Бо підневільно всі ми служим Мельпомені.
Земний театр! Любов і ненависть, життя і смерть...*

*Земний театр! Сценічні епопеї
Приватного життя, загальних катаклізмів,
Саме життя й диктує: зміст, тематику, ідею.
Земний театр! Душевні монологи, і дешевий популізм.*

*Земний театр! І кожний в ньому критик: доброзичливий
й суворий,
Актор, глядач, що режисерський має хист, -
Граї і дивись, - відчуєш і побачиш скоро
Своєї і чужої драми комедійний чи трагічний зміст...*

НЕ ТОЙ ПОЕТ

*Не той поет, хто можновладцям годить,
Чи для бомонду підбирає слово,
А той поет, хто пише для народу
На зрозумілій і доступній мові.*

*Не той поет, хто служить лиш богемі,
Закритий у вузькому обійсті,
А той поет, кого людські проблеми
Катують, як проблеми особисті.*

*Не той поет, хто зв'язаний грошима
У клітці срібній, до політиків прикутий,
А той поет, хто із людьми простими
Іде на працю, плаху і спокуту...*

Селище Клевань, 2004 рік.

Публікації творів Володимира Марценковського

Марценковський В. Бабусина казка. Полонез Огінського. Живи, Україно живи! : вірші. //Волинь. – 2004. – 31 груд.

Марценковський В. Відкритий урок : вірш. //Клеванський тракт. – 2003. – 17 жовт.

Марценковський В. Замурована пам'ять. Рівне : «Азалія», 2003. –

16 с.

Марценковський В. Земний театр : поезії. – Рівне. Формат-А, 2004. – 96
Марценковський В. Гімн Україні : вірш. //Клеванський тракт. – 2003. – 24 січ.

Марценковський В. Дума про Пересопницю : поезія. // Клеванський тракт. – 2002. – 24 трав.

Марценковський В. Живи, Україно, живи! Гімн Україні : поезія. //Вільне слово. – 2004. – 30 січ.

Марценковський В. Клеванський замок : балада. //Клеванський тракт. – 2008. – 1 лют. – с.12

Марценковський В. Клеванський замок : балада. //Клеванський тракт. – 2002. – 29 берез.

Марценковський В. Клеванський замок : балада. //Слово і час. – 1998. – 5 верес.

Марценковський В. Поліські батальйони : вірш //Клеванський тракт. – 2009. – 8 трав.- с.2

Марценковський В. Мулярське братство : вірш. //Слово і час. – 2003. – 7 лист.

Марценковський В. Маестро : вірш. //Клеванський тракт. – 2002. – 7 черв.

Марценковський В. На братській могилі. Іноземець : вірші. //Клеванський тракт. – 2002. – 9 трав.

Марценковський В. Пальці на камені : трагедія. //Клеванський тракт. – 2002. – 26 лип.

Марценковський В. Поезії. //Слово і час. – 1999. – 26 берез.

Марценковський В. Живи, Україно, живи! ; На чернечій горі; Дитячі ігри : поезія. - //Вільне слово. – 2004. – 14 січ.

Марценковський В. По лиські батальйони : вірш. //Клеванський тракт. – 2002. – 28 черв.

Марценковський В. Сказання про безодню : уривки. //Клеванський тракт. – 2002. – 19 квіт.

Публікації про творчість Володимира Марценковського в періодичних виданнях

Басараба В. «Минуще все, лиш слово не мине» //Вільне слово. – 2004. – 14 січ.

Бойчук В. «Говорять, що у мене вірші дивні...» [про збірку віршів В.Марценковського «Земний театр»] //Слово і час. – 2004. – 4 черв.
«За віру, вірність, чисту совість й руки – епіграф до усіх моїх віршів...» [про творчий шлях поета В.Марценковського]
//Клеванський тракт. – 2004. – 5 лист.

Левчун Н. У світі Володимира Марценковського // Слово і час. – 2004. – 16 січ.

Дацков А. Заговори, щоб я тебе побачив (нотатки про поезію Володимира Марценковського). //Слово і час. – 2004. – 27 лют.

Левчун Н. Творчий вечір директора школи // Слово і час. – 2003. – 26 груд.

Парфенюк В. Про добрі справи пишуть на піску... А зло карбується різцем на моноліті. //Клеванський тракт. – 2003. – 12 груд.

Я любив вас усіх...[до шістдесятиріччя від дня народження В.Марценковського] //Клеванський тракт. – 2005. – 2 жовт.

ПОЕТИЧНИЙ ВЕЧІР ВОЛОДИМИРА МАРЦЕНКОВСЬКОГО В ШКОЛІ
в грудні 2003 року

Наша адреса:

35312

Рівненський район

сmt. Клевань 2

вул. І. Франка, 17

тел. 27 – 16 – 63

27 – 12 – 35

www.rivnelibr.rv.ua

e-mail: klevan_libr@mail.ru